

2018

(November)

PHILOSOPHY

(General)

Course : 101

(Indian Philosophy—I)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

1×8=8

Choose the correct answer :

(a) ভাৰতীয় দৰ্শন তাত্ত্বিক/ব্যৱহাৰিক।

Indian philosophy is theoretical/practical.

(b) ভাৰতীয় দৰ্শন নিৰ্বিচাৰবাদী হয়/নহয়।

Indian philosophy is/is not dogmatic.

(c) চাৰ্বাক দৰ্শনে বাস্তৱবাদৰ/জড়বাদৰ পোষকতা কৰে।

Cārvāka philosophy advocates realism/
materialism.

(Turn Over)

(2)

- (d) বৈশেষিক/মীমাংসা দৰ্শনৰ মতে অৰ্থাপত্তি যথার্থ জ্ঞানৰ উৎস।

According to Vaiśeṣika/Mīmāṃsā philosophy Arthāpatti is the valid source of knowledge.

- (e) চাৰ্বাকসকলৰ মতে মোক্ষপ্ৰাপ্তি মানৱ জীৱনৰ পৰম আদৰ্শ হয়/নহয়।

According to Cārvākas, liberation is/is not the supreme end of life.

- (f) 'বৰফ দেখাত চোঁচ' জ্ঞান লক্ষণ/সামান্য লক্ষণ প্ৰত্যক্ষৰ উদাহৰণ।

'Ice looks cold' is an example of Jñāna Lakṣaṇa/Sāmānya Lakṣaṇa Pratyakṣa.

- (g) ৰাধাকৃষ্ণণ/ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ অন্তঃপ্ৰজ্ঞাৰ সমৰ্থক।

Radhakrishnan/Rabindranath Tagore is the supporter of intuition.

- (h) জৈন/বৌদ্ধ দৰ্শনৰ মতে 'সৰ্বম্ অনিত্যম্'।

According to Jainism/Buddhism 'Sarvam Anityam'.

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

Write short notes on (any four) :

4×4=16

- (a) বৈদিক দৰ্শন

Vedic philosophy

- (b) ভাৰতীয় দৰ্শনত দুঃবাদ

Pessimism in Indian philosophy

(3)

- (c) বৌদ্ধ দৰ্শনত প্ৰত্যক্ষৰ ধাৰণা

Concept of perception in Buddhism

- (d) চাৰ্বাক তত্ত্ববিদ্যা

Cārvāka metaphysics

- (e) বৌদ্ধ দৰ্শনৰ অনাত্মবাদ

No-soul theory of Buddhism

3. সমকালীন ভাৰতীয় দৰ্শনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

12

Explain the characteristics of contemporary Indian philosophy.

অথবা / Or

ভাৰতীয় দৰ্শন নিৰ্বিচাৰবাদীনে? আলোচনা কৰা।

Is Indian philosophy dogmatic? Discuss.

4. চাৰ্বাক দৰ্শনৰ জ্ঞানমীমাংসা ব্যাখ্যা কৰা।

11

Explain Cārvāka epistemology.

অথবা / Or

জৈন দৰ্শনৰ স্যাৎবাদ মতবাদটো আলোচনা কৰা।

Discuss Syādvāda in Jainism.

5. ন্যায় দৰ্শনৰ মতে প্ৰত্যক্ষ কি? নিৰ্বিকল্প আৰু সৰ্বিকল্প প্ৰত্যক্ষৰ

মাজত থকা পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

2+9=11

What is perception according to Nyāya philosophy? Distinguish between Nirvikalpa and Savikalpa perception.

(Turn Over)

অথবা / Or

অৰ্থাপত্তিক জ্ঞানৰ উৎস হিচাবে মীমাংসা দৰ্শনৰ মতটো ব্যাখ্যা কৰা।

11

Explain Arthāpatti as a source of knowledge after Mīmāṃsā philosophy.

6. বৈশেষিক দৰ্শনৰ মতে অভাব কাক বোলে? উদাহৰণসহ ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

2+9=11

What is Abhāva according to Vaiśeṣika philosophy? Explain its different forms with examples.

অথবা / Or

চাৰ্বাক দৰ্শনৰ নীতিশাস্ত্ৰ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

11

Explain Cārvāka's view on ethics.

7. জৈন অনেকান্তবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

11

Explain Jaina theory of Anekāntavāda.

অথবা / Or

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ অনিত্যবাদ মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।

Explain Anityavāda in Buddhism.
